

Al 125 jaar oud en springlevend

Koninklijk Harmonie Pieter Aafjes

Culemborgse voetnoot 2013-49

Genootschap A.W.K. Voet van Oudheusden

COLOFON

Culemborgse Voetnoten,
nummer 2013-49
ISSN: 0929-1334 september 2013
Een uitgave van het
'Genootschap A.W.K. Voet
van Oudheusden'
Opgericht 14 oktober 1937

Redactie

J.G. Borggreve,
Y.E. Jakobs-Lommers

Redactieadres

Mw. Y.E. Jakobs-Lommers
Kattenstraat 10
4101 BM Culemborg
E-mail: voorzitter@voetvan-
oudheusden.nl

Bijdragen kunnen per e-mail
worden gezonden naar de
redactie. Auteurs wordt ver-
zocht zich te houden aan de
redactionele richtlijnen, die
te lezen zijn op de website van
het Genootschap.

Vormgeving

Studio Bassa, Culemborg

Drukwerk

Drukkerij Verschoor,
Culemborg

Secretariaat Genootschap

Dhr. J.G. Borggreve
Vanghoutstraat 1
4105 HE Culemborg
E-mail: secretariaat@voetvan-
oudheusden.nl
Website: www.voetvanoud-
heusden.nl

Rekening 50 23 582 t.n.v.

Het Genootschap A.W.K. Voet
van Oudheusden
IBAN: NL90 INGB000 5023582 of
BIC: INGBNL2A rekening 5023582

De contributie bedraagt €15,00
per jaar. Een (vrijwillige) extra
bijdrage stelt het bestuur
bijzonder op prijs.

FOTO OMSLAG

Leden van het orkest Pieter
Aafjes bij het Adesi Concert
op 24 juni 2012, gemaakt door
Ger Wijtsma, Vleuten

Redactioneel

OP 7 SEPTEMBER viert de Koninklijke Harmonie Pieter Aafjes het heugelijke feit van haar 125-jarig bestaan. Bij het 100-jarig bestaan is er een jubileumboek verschenen. Om nu weer met een boek te komen ging het bestuur en de jubileumcommissie wat te ver. Ze bedachten een ander plan. Aan het Genootschap A.W.K. Voet van Oudheusden vroegen zij of het een themanummer van de Culemborgse Voetnoten wilde wijden aan de gebeurtenissen van de afgelopen 25 jaar. Dat doen wij ontzettend graag, Pieter Aafjes is onlosmakelijk verbonden met Culemborg en dat ligt ons allemaal na aan het hart.

De agenda van Pieter Aafjes is simpel en een van de sterke kanten is dat die agenda elk jaar trouw wordt afgewerkt. De geschiedenis zo eenvoudig te beschrijven, het is 25 keer deze agenda:

Nieuwjaarsconcert, Gehandicaptenconcert, 30 april Koninginnedag (jaarlijks wisselend met Concordia), 4 mei dodenherdenking (traditie weer ingesteld in 1984), Vaderdagconcert, Voorspeelavonden voor leerlingen, MidWind Symphonic concerten, Studieweekende voor de jeugd, Concerten bij Open Monumentendag, Kranslegging bij borstbeeld Pieter Aafjes (elke 5 jaar), Medewerking intocht Sinterklaas, Kerstconcert samen met het vrouwenkoor OtherWise.

Een toonbeeld van betrouwbaarheid en stabiliteit, maar het zou een saai verhaal worden.

Secretaris en redactielid Jaap Borggreve nam jaarverslagen door en distilleerde daaruit de leukste en belangrijkste feiten. Daarnaast zijn er een paar interviews opgenomen om een beeld te geven van de leden van Pieter Aafjes. Vele foto's die de afgelopen 25 jaar zijn genomen verluchten de tekst.

Bestuur en redactie van het genootschap hopen dat dit verslag in de vorm van een Culemborgse Voetnoot de leden van Pieter Aafjes kan bekoren.

YVONNE JAKOBS-LOMMERS
VOORZITTER

Koninklijk Harmonie
Pieter Aafjes

**Al 125 jaar oud
en springlevend**

Geachte leden van de Koninklijke Harmonie Pieter Aafjes, geachte lezers

DEZE VOETNOOT beschrijft de geschiedenis van de Koninklijke Harmonie Pieter Aafjes vanaf haar 100-jarig bestaan tot aan haar 125-jarig bestaan. In die 25 jaar is de vereniging gegroeid en heeft ze vele successen behaald. Het gemeentebestuur van Culemborg is trots dat het een orkest als dit binnen zijn gemeentegrenzen heeft. Ik wil dan ook alle leden van Pieter Aafjes van harte feliciteren met het feit dat zij onderdeel uitmaken van dit beroemde orkest of een van de twee andere orkesten in deze vereniging.

Het succes van een vereniging is voor een groot deel afhankelijk van de wijze waarop die vereniging wordt bestuurd, en van de betrokkenheid van de leden daarbij. Elk jaar opnieuw wordt er een agenda vastgesteld en elk jaar opnieuw wordt die agenda nauwgezet afgewerkt. Planmatig werken en daarbij een grote betrokkenheid van leden, donateurs en belangstellenden maakt dat Pieter Aafjes een vaste basis heeft in de Culemborgse samenleving. Dat geeft het bestuur houvast en richting.

Zonder iemand te kort te doen van de muzikale leiding, van het bestuur of van de leden, wil ik echter met name oud-voorzitter Mari Woerdenbach dank zeggen. Zijn voorzitterschap beslaat een groot deel van de periode 100- 125 jaar. Ik heb Mari leren kennen als buitengewoon vriendelijk maar doortastend bestuurder met een onuitblusbaar optimisme en enthousiasme. Hij heeft daarmee in zijn termijn als voorzitter een stadspeld verdiend en een Koninklijke onderscheiding verworven. Mooi, maar wat mij betreft heeft hij in het bijzonder het aanzien van Culemborg verbeterd, en dat laatste is van onschatbare waarde.

Namens het bestuur van de gemeente Culemborg feliciteer ik de leden, donateurs en belangstellenden van de Koninklijke Harmonie Pieter Aafjes van harte met haar 125-jarig bestaan. Ik wens ze een zeer feestelijk jubileumjaar en een succesvolle toekomst die in vele mooie toonaarden mag doorklinken.

ROLAND VAN SCHELVEN
BURGEMEESTER VAN CULEMBORG

*Steekt u de handen maar vast uit de mouwen,
er is werk aan de winkel*

ONZE KONINKLIJKE harmonie Pieter Aafjes is nu 125 jaar oud en kernegezond. Het is voor mij een eer om voorzitter te zijn van deze vereniging, een gedreven muzikale club. Pieter Aafjes staat voor topprestaties op muzikaal gebied. Dat is te zien aan onze rijk gevulde prijzenkast. Maar het wordt vooral bevestigd door het geweldige aantal enthousiaste toehoorders bij onze concerten. Over 125 jaar willen wij er nog steeds zijn. Maar laten wij beginnen met de eerstvolgende 5 jaar. Onze muziekvereniging gaat een roerige tijd tegemoet. Wij hebben sinds kort de verantwoordelijkheid voor een eigen gebouw en wij hebben een volledig vernieuwd bestuur. Bovendien wordt de gemeentesubsidie afgebouwd waardoor we dus elders het geld voor de vereniging vandaan moeten zien te halen.

Dat betekent een hele hoop werk en vooral het nodige aanpassingsvermogen. Vandaar de openingszin: ‘Handen uit de mouwen’. De toekomst van Pieter Aafjes ligt in de bereidwilligheid van de leden om hieraan een bijdrage te leveren. Maar ook aan de samenleving, publiek, sponsoren om ons financieel te (blijven) ondersteunen. Juist ook in een tijd dat het economisch tegen zit. Hoe goed de dirigenten en muzikanten ook zijn, zonder het instituut vereniging kunnen geen concerten verzorgd worden.

De Koninklijke Harmonie Pieter Aafjes is een vereniging die rijk is aan tradities en zij staat, na 125 jaar, nog steeds als een huis. Pieter Aafjes heeft altijd een belangrijke rol gespeeld in de cultuur van de Culemborgse samenleving, waardoor Culemborg een prettige plaats is om te wonen en te werken. Ik heb er alle vertrouwen in over 5 jaar weer een nieuw lustrum te kunnen vieren.

Ik reken op uw steun en medewerking!

KEES HILHORST
VOORZITTER

1988 100 jaar

Het honderdjarig jubileum

Dit jubileumboek begint en eindigt met een jubileum. Het begint bij het 100-jarig jubileum in 1988, het eindigt in het 125ste jubileumjaar in 2013. Het is een feestboek. Vroeger begon Pieter Aafjes elk jaar ergens in februari met de Carnavalsop- tocht. Een feestelijk gebeuren, maar sinds 1981 is er een andere traditie: het Nieuwjaarconcert in de Vrijstadhal. Vanaf die eerste keer in 1981 een groot succes en dit jaar, bij de viering van het honderdjarig bestaan, uiteraard met een extra feestelijk tintje. Het nieuwjaarsconcert wordt gegeven samen met een echte ballerina, Margaret van Gameren. Margaret zou later directielid worden van de ABN AMRO bank en in die hoedanigheid opnieuw te gast zijn bij een jubileumconcert, maar dan als hoofdsponsor.

Dirigent Heinz Friezen en ballerina Margaret van Gameren danken voor het applaus na het nieuwjaarsconcert in 1988.

Gehandicaptenconcert 1988

Natuurlijk gebeurt er veel meer in zo'n jubileumjaar, zoiets mag tenslotte niet ongemerkt voorbijgaan. Er is een tentoonstelling '100 jaar Pieter Aafjes' in het Museum Elisabeth Weeshuis, een kinderfeest met het optreden van het Leerlingenorkest, een reünie voor oud-leden, een groots regionaal gehandicaptenconcert in de Vrijstadhal, maar de belangrijkste gebeurtenis staat toch gepland voor 5 juni, het Jubileumconcert in de Vrijstadhal. Tot schrik van iedereen overlijdt op 2 juni, vlak voor dat Jubileumconcert, Roel Wildemans, tweede dirigent en bestuurslid, de motor en de smeerolie achter de combinatie Heinz Friesen – Pieter Aafjes. In beide hoedanigheden heeft Roel keihard meegewerkt aan de organisatie van het concert en hij bezweert dan ook dat het concert gewoon door moet gaan. Dat gebeurt ook, maar toch hangt er een droevige sfeer in de Vrijstadhal. Twee dagen later speelt het hele orkest opnieuw, nu koraalmuziek bij de begrafenis van Roel. Ook vanaf 1981 is er elk jaar een gehandicaptenconcert. Ook dat concert, op 1 oktober 1988, krijgt in dit jubileumjaar een

feestelijk accent, want dit jaar worden uit de hele regio gehandicapten uitgenodigd. De Vrijstadhal was propvol en Heinz Friesen dreef de zaal op tot een groot enthousiasme.

Bovendien moest, in dit jubileumjaar, Pieter Aafjes het concours organiseren van de Koninklijke Nederlandse Federatie van Muziekverenigingen, voor de kenners 'het KNFM-concours'. Op 22 en 23 oktober is de Vrijstadhal het domein van verschillende orkesten. Het festijn wordt afgesloten met een concert van de harmonie uit Stuttgart. Als klap op de vuurpijl en ter afsluiting van een geslaagd jubileumjaar is er voor alle leden op 10 december een grootse feestavond in het repetitielokaal.

1989 101 jaar

Lekker knallen op de Markt

De grote knalgebeurtenis in 1989 is het concert op de Markt in Culemborg, en het woord knalgebeurtenis moet u letterlijk nemen. Op Open Monumentendag 1989 voert Pieter Aafjes de *Ouverture 1812* uit, geschreven door Pjotr Iljitsj Tsjaikovski. Die maakte het stuk in opdracht van de Russische staat om te herdenken dat in 1812 het leger van Napoleon werd verslagen. Dus zitten er kanonschoten in en klokgelui. Buiten Rusland is Culemborg voor dat stuk de plaats bij uitstek: het carillon hangt kant en klaar in vierkante toren van de Grote Barbarakerk, de kanonschoten halen we gewoon bij de Explosieven Opruimingsdienst, toen gelegerd op Werk aan het Spoel in onze gemeente. Er is natuurlijk enige coördinatie vereist. Zo moet het kanon precies op tijd worden afgevuurd en moet het orkest

worden gestemd op de tonen van het carillon, maar het lukt. Mari Woerdenbach moet met zijn klarinet naar boven in de kerk om te stemmen, de schutters bij de kanonnen moet leren op de dirigent te letten. Uiteindelijk wordt het een geweldig herrie, een enorm spektakel en een groot

succes. De ouverture knalt van de Markt af, tot groot enthousiasme van de toehoorders. Die ouverture is in de jaren daarna nog verschillende keren uitgevoerd, compleet met carillon en met kanonnen.

1989

Voorzitters

Pieter Aafjes is zuinig op zijn voorzitters, en trouwens ook op zijn dirigenten maar daarover zullen wij het later hebben. Dit jaar besluit Dick van Buuren, de vijfde voorzitter sinds de oprichting 101 jaar geleden, de voorzittershamer over te dragen aan Mari Woerdenbach, op dat moment 2^e voorzitter. In die functie weet Mari uiteraard dat het voorzitterschap de nodige eisen stelt en het kostte dan ook grote moeite om hem te overtuigen van de

Drie voorzitters: Van Krieken, Woerdenbach en Van Buuren

noodzaak van die overdracht, maar uiteindelijk, tijdens de ledenvergadering in februari, ging hij er mee akkoord om gedurende één jaar op te treden als voorzitter. Zijn vuurdoop was die *Ouverture 1812* dit jaar, hij was geslaagd. Zijn voorstellen om het maar één jaar te doen is echter hopeloos mislukt, Mari is voorzitter gebleven tot en met 2012.

1990 102 jaar

Tamboerkorps opgeheven

De Koninklijke Harmonie Pieter Aafjes is in 1888 ontstaan als Harmonie Crescendo uit de vroegere schutterij in Culemborg. In de schutterij moest er regelmatig worden geëxerceerd en dat gaat toch het mooiste met trommels, vandaar dat elke schutterij een paar tamboers had die de trommel sloegen. Pieter Aafjes had, bepaald door deze herkomst, jarenlang een tamboerkorps.

Het is waarschijnlijk dat Pieter Aafjes zelf al op jeugdige leeftijd enthousiast is

geraakt van de fanfare. Hij was 14 jaar toen in zijn geboorteplaats Meteren in 1901 het Fanfarekorps 'Prins Hendrik' werd opgericht. In 1905, 18 jaar oud, was hij ook korte tijd secretaris van dat korps. We mogen dus aannemen dat hij vrolijk heeft meegelopen. In 1907 begon hij bij de Harmonie Crescendo als dirigent. In 1908 vestigde hij zich in Culemborg.

De belangstelling voor het tamboeren loopt echter terug, uiteindelijk zijn er nog maar 4 tamboers actief. Voor het laatst liepen zij op 5 mei van dit jaar mee bij het inhalen van het bevrijdingsvuur. Daarna werd het tamboerkorps opgeheven en kwam een definitief einde aan het marcheren op straat.

1990

Samenwerking

Met twee harmoniekorpsen, Crescendo (nu Pieter Aafjes) en Concordia, in een kleine plaats als Culemborg ontstaat er soms wel eens wat wrijving. Vroeger was samenwerking en samen op concours gaan altijd een hevige strijd. Het verhaal wil dat de dirigenten Aafjes en Wisman elkaar tijdens een concours in Roosendaal in de haren vlogen na het bekend maken van de punten. De film *Fanfare* is een subliem voorbeeld hoe het in die tijd ook in Culemborg was. Maar dit jaar organiseerde Concordia tijdens de Culemborgse Zomerfeesten een groot muzikfeest, waar Pieter Aafjes niet bij mocht ontbreken. Onder leiding van dirigent Hans Hardonck gaf het gecombineerde orkest een spetterend concert met muziek uit de musical *Les Misérables*.

Koningin Beatrix op bezoek in Culemborg

1991 103 jaar

Koningin Beatrix op bezoek met Koninginnedag

Op de markt was een groot podium geplaatst en één van de vele activiteiten die door Culemborg & Oranje was georganiseerd: de uitvoering van de *Ouverture 1812* van Tsjaikovski, compleet met de kanonschoten van de EOD en het carillon van de Grote Barbarakerk. Precies, die

ouverture die het orkest ook in 1989 al speelde. Dan gaat het natuurlijk nog steeds niet vanzelf, want voor deze ouverture is een enorme organisatie nodig. Maar tijdens de uitvoering in het bijzijn van de Koninklijke familie bleek maar weer dat alle voorbereiding niet voor niets geweest waren, het werd een waar hoogtepunt van het koninklijk bezoek.

1991

Nieuwe traditie: kerstconcert

Dit jaar werd ook een nieuwe traditie geboren: het kerstconcert. Gesponsord door de Rabobank was dameskoor Con Animato (heet nu OtherWise) uitgenodigd om samen met Pieter Aafjes een kerstconcert te organiseren. Solist: Marco Bakker. Dit was het begin van een lange samenwerking tussen koor en orkest. Samen organiseren zij ieder jaar dit kerstconcert voor de Culemborgers, maar ook van ver daarbuiten worden de kaarten opgehaald bij de Rabobank. Ruim 800 man publiek is dit jaar naar de RK Barbarakerk gekomen om te genieten van een prachtig concert. Heinz Friesen was zo enthousiast dat hij na het concert riep: 'Dit concert moet een kersttraditie worden in Culemborg, net als het kopen van een kerstboom'. Sindsdien is de jaarwisseling de drukste tijd voor Pieter Aafjes,

Kerstconcert Marco Bakker

eerst het kerstconcert en kort daarna het nieuwjaarsconcert. Maar het zijn de twee mooiste concerten van het jaar en Pieter Aafjes gaat ervoor.

1992 104 jaar

Tradities worden voortgezet, maar soms niet.

In de jaren '70 werd er elke lente een tweedaags muzikfestijn georganiseerd met vele orkesten. Dit jaar zou die traditie nieuw leven worden ingeblazen. Op 23 en 24 mei ontving Pieter Aafjes in sporthal Interwey vele orkesten en beide dagen schalde de muziek door de hal. Probleem: nauwelijks publiek, de belangstelling uit de jaren '70 werd bij lange na niet gehaald. Was het het warme weer en wilde iedereen zwemmen in de Lek? We zullen het nooit weten, het idee verdween weer in de ijskast en daar ligt het nu nog. Praten we niet meer over en er is ook geen foto van. Wel vermeldenswaard en ook traditie: de uitreiking van diploma's aan geslaagde leerlingen.

1992

Strijd voor het kerstconcert

Vorig jaar was dat toch echt een prachtig kerstconcert dat zeer veel toehoorders trok, maar dit jaar besloot de Rabobank het sponsorschap niet te continueren. Overleg tussen de besturen van Con Animato en Pieter Aafjes bracht de oplossing: voorzitter Mari Woerdenbach kwam op het idee om ABN AMRO te vragen en zowaar, hij had succes en kreeg het financieel rond. Met als soliste de sopraan Joke Krol werd het een schot in de roos, de RK Barbara zat opnieuw helemaal vol.

Uitreiking diploma's

**1993 105 jaar
21ste Lustrum**

Bij een lustrum wordt er traditiegetrouw gespeeld bij het beeld van dirigent Pieter Aafjes op de Zanddam, en dat levert vaak een stemmig plaatje op. Dit was het beeld op 4 september. Na de kranslegging en de receptie wordt er, zoals altijd, een groots feest gevierd.

Het kerstconcert kreeg weer een andere sponsor, want ook ABN AMRO vond het

voor één jaar genoeg. Mari Woerdenbach, inmiddels gewend aan de pet in zijn hand, verleidde de vsv bank om als sponsor op te treden en op 10 december was de RK Barbarakerk weer vol om te luisteren naar Pieter Aafjes, Con Animato en als gast de bariton Anton Saris.

**1993
Pieter Aafjes en de eenwording
van Europa in Trier**

In het kader van de eenwording van Europa vertrok het orkest van Pieter Aafjes op 29 en 30 mei naar Trier in Duitsland voor een groots Europees muziekfestival. Duizenden muzikanten van allerlei verschillende orkesten uit heel Europa kwamen daar bijeen. Vlak voor het optreden van Pieter Aafjes in de grote concerttent, ruim 2000 man publiek, gooide Heinz Friesen het gehele programma om. Hij voelde dat de zaal niet zat te wachten op serieuze muziek, dus die ging van tafel en met de Fehrbelliner Reitermarsch had hij het publiek gelijk in de ban. De Duitsers stonden bovenop de tafels. En toen daarna

Johan Boonekamp op virtueuze wijze de klarinet solo Szeki Muzsika blies werd het publiek helemaal enthousiast. Als slot speelde het orkest nog een buitenconcert voor het Koninklijk Paleis.

De overnachtingen in Trier vonden plaats in een oude school, iedereen bij elkaar, alleen mannen en vrouwen moesten gescheiden, maar daar kwam natuurlijk niets van in, er werd weinig geslapen die nacht. Als klap op de vuurpijl kwam tijdens de terugreis de bus bij Weert zonder benzine te staan. Het restaurant waar zou worden gegeten werd afgebeld, want het ging een aardige tijd duren voor er hulp kwam. Sommige muzikanten pakten hun instrument en gingen langs de weg muziek maken, want bij Pieter Aafjes blijft de stemming er altijd in. Toen eindelijk de bussen naar het eerstvolgende tankstation waren gesleept werd dat door de muzikanten helemaal leeggekocht, iedereen had vreselijke honger gekregen na het urenlange wachten. Zeg 'Trier' tegen een muzikant van Aafjes, en je krijgt dit verhaal. Maar daar is dan weer geen foto van.

1994 106 jaar

Schokkend, een Nieuwjaarsconcert zonder Heinz

Een dirigent hoort bij zijn orkest, dirigent en orkest zijn een heilige twee-eenheid. De componist is *der Dritte im Bunde*, maar van voorbijgaande aard. Dit jaar begon traditiegetrouw met het nieuwjaarsconcert, alleen, Heinz Friesen kon er niet bij zijn. Gelukkig zorgde Heinz zelf voor een prima vervangende dirigent: Pieter Jansen. Hij was ook fysiek een waardig vervanger van Heinz, op de rug gezien had hij hetzelfde postuur, zijn manier van dirigeren was gelijk aan die van Heinz, dus veel mensen in de zaal hadden helemaal niets in de gaten.

Vol *vivre* dirigeerde hij in Culemborg *Romeo en Julia*, *Trumpet Fantasy* met als solist Peter van Dinther, 1^e trompettist van de Marinierskapel. En dan nog *The Phantom of the Opera*, *Szeki Muzsica* en natuurlijk de bekende Strauss melodieën. Pieter Jansen werd later eerste dirigent van de Marinierskapel en Inspecteur der militaire muziek.

1994

Rabo Kerstconcert

Ook dit jaar opnieuw het probleem van de centen voor het kerstconcert, want ook de vsb bank hield het na een jaar voor gezien. Maar...

Dit jaar kreeg de Rabobank een nieuwe directeur, Fop de Pater. Die was zelf muzikant geweest en dat scheidt een band. Mari Woerdenbach pakte zijn pet, trok de stoute schoenen aan en vroeg belet bij de nieuwe directeur. Die werd onmiddellijk

enthousiast en zei: “Je hoeft niet meer verder te zoeken, voor de komende jaren wordt het kerstconcert ‘Het Rabo-kerstconcert’, wij zijn de hoofdsponsor en aan de Boerenstraat kunnen ze de gratis kaarten komen afhalen”. Dat leidde tot bijzondere taferelen, want binnen een dag waren alle 700 kaarten weg. ’s Morgens vroeg, voor de bank open ging, stonden de mensen al te wachten om een kaartje te bemachtigen. Voor het kerstconcert op 9 december was het 150 man tellende Haagse Residentiekoor uitgenodigd om samen met Pieter Aafjes het magistrale *The Sword and the Crown* van Gregson uit te voeren. Uiteraard moet dat worden gerepeteerd, dus het orkest reisde voor een repetitie af naar Den Haag. Het werd een prachtig concert.

1995 107 jaar

Pieter Aafjes verwelkomt bewoners na evacuatie

Dit is een zeer bijzonder jaar. Niet alleen voor Pieter Aafjes maar voor heel Culemborg. Om te beginnen werd wegens de gladheid het Nieuwjaarconcert afgelast. Dat is natuurlijk jammer, maar tegen natuurgeweld is toch niet te vechten. Daarna sloeg echter het noodlot in alle hevigheid toe, want Culemborg moest vanwege het hoge water geheel worden geëvacueerd. Op de donderdag voor de evacuatie nam het bestuur al maatregelen: de muziekbibliotheek en alle instrumenten werden naar de zolder van het verenigingsgebouw verhuisd. Zo hoog zou het water hopelijk niet komen. De pauken stonden zo hoog mogelijk op dubbel gestapelde tafels van de rommelmarkt.

Voorzitter Mari, zorgzaam als altijd, fietste op de dag van de evacuatie nog even langs om het gas af te sluiten. De stad was al grotendeels leeg, winkels en huizen verlaten, een merkwaardige ervaring. Een spookstad. Weer thuis verliet hij met zijn gezin de stad. Gelukkig bleek het loos alarm, de dijken braken niet door. Na een paar dagen kon iedereen weer naar huis en Pieter Aafjes smeedde het ijzer toen het heet was: op 12 februari, een week na de terugkeer, werd er een welkomstconcert gegeven in de Vrijstadhal. Daarmee was de lacune aan het begin van het jaar, het Nieuwjaarsconcert, weer gevuld. Concerten moeten gespeeld worden, je hebt er tenslotte voor geoefend.

1995

Heinz Friesen

Die voorzitters van Pieter Aafjes zitten heel lang, daar hebben wij een apart verhaal over. Maar de dirigenten van het grote orkest kunnen er ook wat van. Al in 1975 kwam Heinz Friesen het orkest dirigeren, dus in 1995 deed hij dat 20 jaar. Zelf denkt hij daar nooit over na en toen zijn vrouw dit jaar mee wilde naar Culemborg vroeg hij zich af wat zij daar nu moest.

Bij het repetitielokaal was het een drukte van belang. Alle oud-leden waren uitgenodigd om mee te spelen, maar Heinz snapte het nog steeds niet. Tot de bloemen tevoorschijn werden gehaald en Mari Woerdenbach aan een geestdriftige toespraak begon. Het kwartje viel, en met alle aanwezigen werd het een latertje die avond. Ezelsbruggetje voor Heinz: je bent net zo lang bij Pieter Aafjes als je tweede

Heinz Friesen in Werth

dochter oud is. Dit jaar, 2013, is ze 38 jaar oud, over twee jaar heb je dus een feestje in Culemborg want dan is je dochter 40. Nodig ook je dochter maar vast uit.

1996 108 jaar **Bezoek aan Werth en Wertherbruch**

De Duitse stadjes Werth en Wertherbruch, net over de grens van Gelderland bij Dinxperlo, behoorden vroeger tot de bezittingen van de Heren van Culemborg als gevolg van een huwelijk van heer Hubert van Culemborg met Jutta van der Lek. Op 19 april viert Wertherbruch zijn 700-jarig bestaan en Culemborg is daar vertegenwoordigd om die historische band te benadrukken. Met twee bussen zijn burgemeester Bloemendaal, het bestuur van de historische vereniging Voet van Oudheusden en de muzikanten van Pieter Aafjes op reis gegaan om deze viering luister bij te zetten. De ontvangst was grandioos, en na de nodige toespraken gaf Pieter Aafjes onder leiding van Heinz Friesen een concert dat klonk als een klok.

1996 **Inhaalactie**

Het jaar hiervoor werd eerst het Nieuwjaarsconcert afgelast wegens gladheid, en vervolgens werd het nieuwjaarsconcert van het leerlingenorkest ook nog eens afgelast wegens het hoge water en de evacuatie. Dat moest worden ingehaald, traditie is tenslotte in essentie een herhaling van zetten. Het Theater De Fransche School nodigde, traditioneel, het leerlingenorkest uit om onder leiding van dirigent Gied van Zutven een concert te verzorgen en samen met een aantal ensembles van het grote orkest werd daar in het theater een prachtige muzikale middag neergezet. Het leerlingenorkest groeit gestaag, en dat is belangrijk omdat daaruit de aanwas van de andere orkesten moet komen. Zo staat het leerlingenorkest aan de basis van het voortbestaan van Pieter Aafjes.

1997 109 jaar **De droom van de voorzitter**

Wat is een mens zonder droom? Klarinetist Mari Woerdenbach, de voorzitter, liep al jaren met de droom een CD uit te brengen met symfonische blaasmuziek. Dit jaar, ten koste van veel vrije tijd en met behulp van autobedrijf Visscher, kon hij zijn droom verwezenlijken. Nu is muziek maken een ding, maar een CD maken is andere koek: opname-apparatuur, ruimte met goede akoestiek die ook nog eens bereikbaar is voor de grote opnameauto's met apparatuur, boekje en hoesje ontwerpen. Uiteindelijk werd de gymzaal van Lek en Linge uitgekozen. Gelukkig was de school het met die keuze eens, zij verleende alle medewerking. De eerste opna-

men werden gemaakt op 9 en 10 mei, de tweede opnamen op 7 en 8 november en toen sloeg het noodlot toe: Heinz Friezen werd ziek. Op vrijdag werden de eerste stukken gedirigeerd door Johan Boonekamp, maar die moest in het volgende stuk, *Szeki Muzika*, de klarinetsolo spelen, dus dat stuk werd gedirigeerd door Jos van de Braak. 's Middags kwam de zieke Heinz nog langs om het symfonisch gedicht *Finlandia* op te nemen met aan-

CD presentatie bij Visscher

sluitend het gedeelte met de koren Con Animatio, OBK en het Driestadkoor. Tussendoor werd nog een voorschot genomen op de succesvolle voltooiing van de CD, want op 20 september werd, bij het afscheid van burgemeester Bloemendaal, haar symbolisch al een CD overhandigd. Op zaterdagavond 8 november was het allemaal voorbij. In de studio werden de opnamen afgewerkt en op 12 december is de eerste CD van Pieter Aafjes aan het publiek gepresenteerd. Feest.

1997

Hanneke de Bruijn 25 jaar bij Pieter Aafjes

Ja, dat is een mijlpaal waar nog niemand bij heeft stilgestaan: Hanneke is na de zomervakantie van 1972 geïntroduceerd bij Pieter Aafjes. Die introductie gebeurde door Jo van Krieken. Ze was toen 15 jaar oud, speelde dwarsfluit en was het tweede vrouwelijke lid. Ze speelde blijkbaar goed want ze kon meteen aan de slag in het grote orkest. De man die haar had geïntroduceerd, oud-voorzitter en erelid Jo van Krieken, overleed in 2001. Hanneke bewees hem, samen met het grote orkest, de laatste muzikale eer.

Vanaf haar vierde jaar heeft ze muziek gestudeerd op de muziekschool. Op haar achtste jaar kreeg ze een dwarsfluit en als je zo jong begint ben je daar helemaal mee vertrouwd.

In het grote orkest zaten toen zes dwarsfluitisten. Er zijn nog een heleboel mensen uit die tijd die nu nog in het orkest spelen. In de eerste plaats natuurlijk oud-voorzitter Mari Woerdenbach, Leo Woerdenbach en Bert Smit, dat waren toen allemaal jongelui. De dirigent was Jac. van Dillen, die werd in 1975 opgevolgd door Heinz Friesen.

Mari Woerdenbach speelde toen ook nog in een band, samen met Jurriën van der Veer en Leo Woerdenbach. In de pauze op de zondagmorgen wilden de heren nog wel eens even oefenen, wat niet altijd in dank werd afgenomen door sommige muzikanten en de dirigent. Die dansmuziek ook altijd.

Voor iedereen begint het leven bij 40, dus voor Hanneke ook. Dit jaar dus, nu 16

Hanneke op fagot

jaar geleden, besloot ze om fagot te gaan spelen en dat kan ze nu aardig goed. Sommige beroepsmusici spelen beter maar ze schaamt zich geen seconde voor wat ze presteert.

Bij het spelen van de fagot moet je een goed geheugen hebben voor de vingerzetting. Die knoppen zijn vreselijk ingewikkeld en de vingerzetting kun je bijvoor-

De moeder van Hanneke de Bruijn, links voor

beeld oefenen door te doen alsof je fagot speelt, luchtfagot spelen. Ze vond het moeilijk, in het begin althans, om de noten van de bassleutel te spelen. Dat is de onderste regel met muzieknoden op het blad. Margo van Berlo is haar maatje, die deed eerst basklarinet en speelt nu, net als Hanneke, de fagot.

Over Heinz Friesen: Heinz is de echte drijver van ons orkest, hij wil iets overbrengen. Die man hoort werkelijk alles en hij weet je precies uit te leggen wat hij van je wil.

De moeder van Hanneke zat vroeger in het huisvrouwenorkest De Keukenkruken, linksvoor op deze foto. U ziet, muzikaliteit is erfelijk, met een pannetje of met een fagot, maakt niets uit.

1998 110 jaar **Landskampioen**

Vorig jaar haalde het orkest een eerste prijs-met-lof in Beuningen en als een orkest dat wint wordt het in het daaropvolgende jaar, dit jaar dus, uitgenodigd voor het Top-concours van de Koninklijke Nederlandse Federatie van Muziekverenigingen, de KNFM. Het bestuur besluit aan de uitnodiging gehoor te geven, maar meteen verschijnen er een paar beren op de weg.: Heinz Friesen is in Japan voor een gastdirectie bij het *Tokio Wind Orchestra*. Dat is een geweldig orkest en het is een hele eer om voor zo'n gastdirectie te worden uitgenodigd. Maar Heinz vindt ook dat Pieter Aafjes naar het concours moet, tenslotte staat daar die *Symfonische Dansen* van Rachmaninov op het programma, en daar was vorig jaar al ruimschoots op geoefend.

Gelukkig is daar nog tweede dirigent Johan Boonekamp, die het werk van Heinz overneemt. En met succes! Met in totaal 88,6 punten haalt Pieter Aafjes de eerste prijs, wordt het Landskampioen 1998 en haalt het de landelijke pers met koppen als *Johan Boonekamp leidt Pieter Aafjes naar landskampioenschap* of *Concours levert een nieuwe kampioen op, Pieter Aafjes overtuigend Kampioen*. Een droomjaar.

Op 18 juni werd opnieuw het succesnummer van Rachmaninov gespeeld, maar nu ook *Herinneringen aan den Slag bij Waterloo* en de *Ouverture 1812*. Die ouverture weer compleet, met carillon en de

100 jaar Rabo kerstconcert

kanonnen, dit keer van de *Schutterij Sint Gregorius* uit Brunssum, de geboorteplaats van Heinz Friesen. Het publiek was er helemaal ondersteboven van.

1998

De stand: Rabo 100, Aafjes 110

Dit jaar viert de Rabobank haar 100-jarig bestaan, in 1898 werden zowel de Raiffeisenbank als de Boerenleenbank opgericht. Natuurlijk valt het allereerst op dat onze harmonie 10 jaar ouder is. Met de ervaring die Pieter Aafjes heeft met het vieren van jubilea is het voor de hand liggend dat dit 100-jarig bestaan wordt opgeluisterd met een groots opgezet Rabo-kerstconcert. Sporthal Interweij wordt omgebouwd tot een kersttheater. De hal wordt geheel afgerokt (bekleed met gordijnen), versierd met kerstbomen en bijbehorende verlichting, er worden podia gebouwd en het koor van het Nederlands Concertgebouw wordt uitgenodigd. Kinderkoor w4Z (Wij Zingen Zonder ZangZaad) staat bij de ingang kerstliedjes te zingen. Met ruim 1200 bezoekers zat de zaal bomvol. Bij het laatste nummer, *I'm dreaming of a*

white Christmas, werd er zelfs een sneeuwinstallatie in werking gesteld. Voor de 100-jarige Rabobank en voor het 110-jarige Pieter Aafjes een prachtige afsluiting van het jubileumjaar.

1999 111 jaar

Op de camping in Tuil

Dit jaar zijn de studieweekenden voor de jeugd geïntroduceerd. Onder leiding van Gied van Zutven studeerden ze op zaterdag en op zondag wordt het gestudeerde voor ouders en belangstellenden uitgevoerd. Plaats van handeling: de camping in Tuil, compleet met overdekt en verwarmd zwembad. Onze jongste muzikan-

ten vonden het geweldig, muziek maken en feesten tegelijkertijd. Nog vele jaren daarna ging het leerlingenorkest naar Tuil om daar een studieweekend te houden. Onze oudere muzikanten vonden het ook geweldig, kijk maar in het zwembad.

1999

Rommelm Markt

Elk jaar is er een Rommelmarkt, in en om het repetitielokaal staat dan allerlei koopwaar uitgesteld. Iedereen kan spullen inleveren en alles wordt verkocht. Die rommelmarkt is voor het eerst georganiseerd in 1983 door Jan Kerkhof en Jo Vermeulen. Van de opbrengst koopt Pieter Aafjes bijvoorbeeld muziekinstrumenten. En om extra kopers te trekken wordt er uiteraard muziek gespeeld. Zoals op deze zomerse dag, 7 juli 1999.

Rommelm Markt

2000 112 jaar

Het Millenniumconcert

Al jaren tevoren is besproken dat het jaar 2000 zou worden gevierd met een groots Millenniumconcert. Op 8 januari is het dan eindelijk zover. Sporthal Interweij, omgetoverd in een concertzaal van grote allure, ontving 1000 man publiek dat genoot van violist Nathan Hall. Dansparen

van *Dansschool De Rijk* zwierden over het podium op de muziek van ons toporkest. Na het concert nog een vuurwerk en een Nieuwjaarsbal met het show- en dansorkest *The Surprisers*. Het tweede millennium begon met een hoogtepunt, zoveel was wel duidelijk.

2000

25-jarig jubileum Heinz Friesen

Pieter Aafjes is zuinig op zijn dirigenten en de dirigenten zijn zuinig op Pieter Aafjes. Zo kan het gebeuren dat een dirigent zomaar 25 jaar met zeer veel toewijding en succes ons orkest dirigeert. Inderdaad, dit jaar 25 maart viert Heinz Friesen zijn 25-jarig jubileum, en voor die gelegenheid is het repetitielokaal veranderd in een feestzaal.

Interview Heinz Friesen

Heinz Friesen is geboren in 1934 in Brunsum, het hart van de mijnstreek, een geboren en getogen Limburger. Hij woont nu in Oudenbosch. Hij begint op de hobo, in het orkest van de staatsmijn Emma, en krijgt al snel een uitnodiging om te spelen in de Marinierskapel. Daar speelt hij 6 jaar, daarna kiest hij andere orkesten. Hij dirigeert ook al op zeer jeugdige leeftijd,

namelijk vanaf zijn zestiende. Daarna lopen dirigeren en hobo spelen door elkaar. Als dirigent moest hij twee keer per dag repeteren, ook op zondag, dus hij kon nooit naar de kerk. Gelukkig heeft hij daar niet zichtbaar onder geleden. De eerste keer dat hij dirigeerde zaten er in hetzelfde zaaltje een paar boeren te toepen, een kaartspel waarbij ze het nodige lawaai maakten. Met dat lawaai kon hij niet goed repeteren, dus Heinz stapte op ze af en stuurde ze weg. Tot zijn eigen verbazing gingen ze inderdaad weg, en dat onderstreepte voor Heinz de stelling dat je als dirigent je omgeving naar je hand moet zetten om succes te hebben. Als je vindt dat je gelijk hebt moet je dat duidelijk zeggen en uitleggen, de mensen zullen je volgen. Dat moment heeft hem als dirigent mede gevormd. Het stelde ook zijn ouders gerust, die waren eerst bang dat hij met zijn zestien jaar het orkest niet aan zou kunnen, dat bleek dus geen probleem. En succes had hij, als hoboïst en als dirigent. Als solo-hoboïst speelde hij in het Brabants orkest, het Rotterdams Philharmonisch Orkest en het Koninklijk Concertgebouworkest. Bovendien werkte hij als hoofdvakdocent hobo op het conservatorium in Den Haag. Als dirigent heeft hij ook al snel succes. Sinds 1951 wordt in Kerkrade elke vier jaar het Wereldmuziekconcoure (wmc) gehouden en als dirigent heeft Heinz dat concours vijf maal gewonnen. Hij dirigeerde het kamerorkest Concerto Rotterdam, het Conservatoriumorkest Rotterdam, het Rotterdams Philharmonisch Orkest, het Residentie Orkest te Den Haag en het Brabants Orkest te Tilburg. Heinz is begonnen met het dirigeren

van een blaasorkest en dat is nog steeds waar zijn hart ligt. De HaFaBra muziek: Harmonie, Fanfare en Brassband. Heinz heeft vrijwel alle orkesten die in Nederland bestaan wel eens gedirigeerd, met uitzondering van het Koninklijk Concertgebouworkest. In dat orkest heeft hij wel gespeeld als solo-hoboïst. Terzijde: het Concertgebouworkest viert dit jaar ook haar 125 jarig bestaan.

In Japan dirigerde Heinz gedurende vier jaar de OSMB, de Osaka Municipal Symphonia Band. Een zeer gedisciplineerd orkest, een vreugde om daarmee te werken. Het heeft hem daarnaast een enorme hoeveelheid vliegrepen opgeleverd.

Heinz Friesen is al 38 jaar dirigent van Pieter Aafjes. Dat is natuurlijk wel lang, maar het is binnen Pieter Aafjes ook weer niet zo bijzonder, want in de 125 jaar dat

dit orkest bestaat is Heinz pas de vierde dirigent van het grote orkest. Pieter Aafjes is gewoon zuinig op zijn dirigenten, kijk maar: Otto Borgstein van 1888 - 1907 (19 jaar), Pieter Aafjes van 1907 - 1947 (40 jaar), Jac van Dillen van 1947 - 1975 (28 jaar), Heinz Friesen van 1975 - heden (38 jaar).

Instrumentalisten in een orkest moeten uiteraard muziek kunnen lezen, spelen, ze moeten luisteren naar hun buurman, ze moeten zacht (piano) en luidt (fortissimo) kunnen spelen. Daarbij, en dat is heel belangrijk, moeten ze kijken naar de dirigent, want die geeft aan of het legato, sprankelend en dergelijke moet worden gespeeld. Heinz ziet de verschillende instrumenten in een orkest als de kleuren op een palet, zo is zijn dirigeren een vorm van schilderen en het schilderij is altijd weer anders. Alles wat hij dirigeert zingt hij zachtjes mee, van binnen.

Gevraagd naar menselijke zwakheden: hij is snel ontroerd. Inmiddels heeft hij zes kleinkinderen, allemaal zeer geslaagd.

2001 113 jaar **Bastuba's**

Dit jaar komen er zomaar twee bastuba's voorbij. Eerst met het nieuwjaarsconcert, waar de Amerikaanse bastuba-virtuoos

Patrick Sheridan te gast is. Samen met onze eigen Culemborgse sopraan Truus van Geemen brengt hij een selectie van liederen uit *The sound of Music*. Vorig jaar had zij als sopraan furore gemaakt in het tv-programma *Una Voce Particolare* van Ernst Daniël Smid, dus zij mocht zeker niet ontbreken op dit Nieuwjaarsconcert. De tweede bastuba komt voorbij als Bastiaan Peek, muzikant in het grote orkest, afstudeert aan het Utrechts Conservatorium. Samen met de andere afstudeerders speelt hij een concert van Martin Ellerby en ze worden begeleid door, precies, het grote orkest van Pieter Aafjes onder leiding van Heinz Friesen. Zijn eigen orkest dus, en ook voor het orkest was dat een bijzondere ervaring.

2001

Leerlingenorkest wordt middenorkest

De dirigent kan een orkest maken of breken. Dat geldt niet alleen Heinz Friesen met het grote orkest, het geldt ook het leerlingenorkest. En daar heeft Gied van Zutven het orkest gemaakt. Door de jaren

Gied van Zutven met het middenorkest

heen heeft hij zijn leerlingenorkest enthousiast geleid, en dat enthousiasme maakte dat er steeds meer leerlingen deel wilden uitmaken van zijn orkest. Hij begon met 25 muzikanten en dit jaar zijn het er 50 geworden, dat is gewoon een volwaardig orkest. Je kunt dat ook horen, de muziek die dit orkest maakt klinkt niet meer schools maar professioneel. Maar goed, er melden zich nieuwe leden bij Pieter Aafjes en het is nu tijd voor een nieuw initiatief: het leerlingenorkest wordt omgedoopt in middenorkest, en er wordt daarnaast een opstaporkest geformeerd, voor de echte leerlingen en nieuwkomers. Een nieuwe kweekvijver, onder leiding van de eerste fluitiste van het grote orkest Marilou Krouwel. Pieter Aafjes timmert aan zijn toekomst.

2002 114 jaar

Doelzakken

Pieter Aafjes International Music het nieuwjaarsconcert krijgt dit jaar een Iers smaakje. Bij alle blazers die we al hebben wordt *Amazing Grace* ingeleid door twee doelzakspelers, een spectaculair effect. De Vrijstadhal was afgeladen vol voor een

Oprichting opstaporkest

programma met De Roostenzangers uit Eindhoven en de Dutch Irish Dance Group *Celtic Spirit*. De groep danste *The Riverdance*, en daar kun je echt niet stil bij blijven zitten.

Sinds 2 jaar wordt het Nieuwjaarsconcert gesponsord door ABN AMRO en Pieter Aafjes trakteerde zijn sponsor op een speciale uitvoering van Money Money van Abba, op een groot scherm verdween de gulden, om plaats te maken voor de euro.

KNMF Concours in Gorinchem

2002

Voor de punten

Het is alweer 4 jaar geleden dat Pieter Aafjes op concours ging, tijd om opnieuw te bewijzen dat we nog steeds in de top van Nederland thuishoren. Heinz Friesen ging niet mee, hij heeft besloten het wat rustiger aan te doen. Dus op 1 juni ging Pieter Aafjes onder leiding van Johan Boonekamp naar het KNFM concours in Gorinchem met het verplichte werk *Al Piemonte* en als vrij werk de 5^e Balletsuite van Shostakovich *The bolt*. Het leverde 90 punten op, goed voor een eerste prijs-met-lof van de jury. Daar hadden dirigent en orkest lang voor geoefend, een paar maanden, maar het was een succes. Trots.

2003 115 jaar

50 jaar Koninklijk

Verbroedering. Concordia en Pieter Aafjes kregen op 30 april 1953 tegelijkertijd het predicaat Koninklijk, op voorspraak van toenmalig burgervader Van Koningsbrug-

gen. Dat moest tegelijkertijd toen, omdat de harmonie tussen die twee orkesten soms wel iets te wensen overliet. Die strijd lust is er natuurlijk nog wel, tradities leven sterk, maar dat verhinderde niet dat zij samen optraden bij de Jan van Riebeeckfeesten in 1952, en dit jaar weer, zelfs onder één naam: het Koninklijk Culemborgs Harmonieorkest. Onder leiding van een ‘neutrale’ dirigent, Johan Boonekamp, speelt het combinatieorkest *Dances with Wolves* van John Barry, uit de gelijknamige film. Bij het biertje achteraf in het repetitielokaal zei ‘Concordiaan’ Aart Versluis: “*Me vaoder moest eens weten, da’k hier aan de bar van Pieter Aafjes een biertje staot te drinken*”. Die uitspraak tekende de verbredering. Nog meer officieel feest: diezelfde Aart Versluis kreeg die dag een konink-

Mari Woerdenbach, burgemeester Annemiek van Vugt en Aart Versluis

lijke onderscheiding uitgereikt en Mari Woerdenbach een zilveren stadsspeld. Het evenwicht bleef zorgvuldig bewaard.

2003

Bij het beeld van Pieter Aafjes

Zoals iedere 5 jaar werd er op zaterdag 6 september bij het borstbeeld van Pieter Aafjes weer een muzikale herdenking gehouden, met aansluitend in het repetitielokaal een receptie. Vele zusterverenigingen en genodigden kwamen het bestuur met het 115 jarig jubileum feliciteren. Als toefje op de taart van dit dubbele jubileumjaar werd in een muzikale wedstrijd in fort Asperen nog *De Sleutel* gewonnen door Heinz met zijn orkest, door de magistrale uitvoering van *Den Slag bij Waterloo* compleet met verteller Jurriën van der Veer als Napoleon.

2004 116 jaar

Op reis naar Cassel

Hoogtepunt van dit jaar: de reis naar het Franse Cassel en het tegenbezoek dat de Fransen ons brachten. Hoe kom je bij Cassel? Mari Woerdenbach heeft een aange-

trouwd familielid, Jean Pauli, en hij stelde hem al eerder voor om een uitwisselingsconcert te organiseren met een Frans orkest. Dit jaar ging het gebeuren. Met Pinksteren stapte Gied van Zutven met het middenorkest in de bus en diezelfde avond gaven ze een groots concert. Voor de pauze speelden de Fransen, na de pauze de Nederlanders. Uitverkochte zaal, bloedheer weer en toch nog een laaiend enthousiast publiek. Het concert werd afgesloten met een combinatie van de twee orkesten, ruim 95 muzikanten speelden *The Final Countdown* en *A Song for You*. Zeer indrukwekkend. Open vraag: de Woerdenbachs zijn muzikaal, maar is muzikaliteit een voorwaarde voor een huwelijk met een Woerdenbach? Ant-

woord van Mari: nee, maar je moet wel veel over hebben voor de muzikale hobby van je man of je vrouw.

De volgende dag een ontvangst door de burge-

meester. In zijn beste frans dankte Mari de gastheren voor de uiterst gastvrije ontvangst en hij overhandigde de burgemeester een mand vol Culemborgse lekkernijen.

Het tegenbezoek van de Fransen kwam in oktober. De ontvangst was in de Goilberdingerstraat met een draaiorgel, we speelden muziek met een Frans tintje in het kwc en sloten weer af met alle orkestleden in *The Final Countdown*. Groot feest, en bovendien een heleboel 'Culemborg' verkocht, niet in de laatste plaats door Maarten Bongaerts, die in het Frans een rondleiding verzorgde in het Museum Elisabeth Weeshuis.

2004

Interview met Theet Vermeulen

Het enige bestuurslid dat geen instrument bespeelt en ook niet van plan is om dat te gaan doen: Theet Vermeulen. Theet Vermeulen verzorgt de inkoop voor de bar en hij is secretaris binnen het bestuur van Pieter Aafjes. De bar doet hij samen met zijn vrouw Jannie en met zijn neefje Mark Thiers. Mark hielp hem altijd met het inschenken van koffie op maandagavond en donderdagavond en vaak ook bij feest-

Cadeau bij het tegenbezoek uit Cassel

avonden. Achter de bar hielp vaak ook nog Hans Vermeulen, een andere neef, zo was de drank binnen Pieter Aafjes een monopolie van de familie Vermeulen. Vroeger, voordat Joop Coops ging tobben met zijn gezondheid, hielp Joop na afloop van de repetitie ook altijd achter de bar. Zo was het einde van de repetitie het begin van de gezelligheid. De Vetput, zo wordt de bar genoemd. Het is een bar met heerlijke bitterballen.

Als het een beetje meezit met de gezelligheid blijft het bij de Vetput tot in de kleine uurtjes druk.

Gelukkig drinkt hij zelf niet, nou ja, niet meer, dus aan het eind van de avond klopt de kassa altijd. Voordat hij aantrad bij Pieter Aafjes verzorgde hij de bar bij de voetbalclub Fortitudo. Hij is bij uitstek in staat het verschil te benoemen tussen een bar bij een voetbalclub en die bij een muziekvereniging. Eigenlijk is er geen verschil in de hoeveelheid drank die wordt geconsumeerd, maar bij de Pieter Aafjes vloeken ze niet.

Mari Woerdenbach heeft ooit de gehandicaptenconcerten ingesteld. Een geweldig initiatief, want het betreft die gehan-

Jannie en Theet

Taart voor Gied: 20 jaar dirigent!

dicapten bij hun omgeving en daarbij vervult de muziek de rol van smeerolie. Iedereen begrijpt muziek, ook en misschien wel juist gehandicapten.

Als er hapjes klaargemaakt moeten worden voor 100 man, geen probleem, dat is supersnel voor mekaar met de monopolisten van Vermeulen.

2005 117 jaar Het vijftiengste Nieuwjaarsconcert

Pieter Aafjes munt uit in consequent gedrag, als er een traditie wordt ingesteld wordt er aan die traditie vastgehouden. Toen in 1980 het eerste Nieuwjaarsconcert werd gespeeld kon je dus al voorspellen dat dit jaar het 25-ste Nieuwjaarsconcert zou worden gespeeld. Te gast was het kwartet van de Marinierskapel, met als solist klarinettist Sander van der Loo. Na wat inleidende stukken kwam presentator Jurriën van der Veer tevoorschijn, verkleed als *de*

Cock met COCK. Sander haalde een mondharmonica tevoorschijn en toen wist iedereen het, dat werd de herkenningmelodie van de TV serie *Baantjer*. Prachtig, Sander blies de mondharmonica als een volleerde Toots Thielemans. Samen met het middenorkest stonden er zomaar 135 muzikanten op het podium om te eindigen met de *Radetskymars*. Met *Happy New Year* van Abba brachten het bestuur, de dirigenten Heinz Friesen, Johan Boonekamp en Gied van Zutven, oud voorzitter Dick Van Buuren, erelid Arie van Dillen en, namens de gemeente, wethouder Henk Wiggers een toast uit op de zaal, het jaar kon niet meer kapot. Terzijde: de tweede dochter van Heinz Friesen werd dit jaar 30 en Heinz was dus 30 jaar bij Pieter Aafjes. Hebben we ook nog gevierd. En om alles compleet te maken: Gied van Zutven vierde zijn 20 jarig jubileum als dirigent

2005

Longeau

In 1953 en 1955 bezocht Pieter Aafjes het orkest L'AMCL (L' Avenir Musical des Cheminots de Longeau 1904) uit Longeau.

Met de kennis die Jean Pauli (zie 2004) van het Franse orkestgebeuren had bleek al snel dat dit orkest nog steeds bestond. Tijd om de banden weer eens aan te helen, en op 24 september reed Pieter Aafjes in twee bussen met 100 man naar Longeau. L'AMCL stond klaar om ze te ontvangen met muziek. De concertzaal was nog precies de gezellige zaal uit 1955. Het werd een geweldig concert met daverende ovaties van het Franse publiek voor dirigent Heinz Friesen met zijn orkest. Wat bij iedereen bleef hangen: *Les Cines Marches*, de herkenningmelodie uit de gendarmefilms van Louis de Funès. Dat was een idee van Heinz, die het ook de volgende morgen in Amiëns nog eens uitvoerde voor een laaiend enthousiast publiek.

2006 - 118 jaar

L'AMCL in Culemborg

In het weekeinde van 8 april bracht L'AMCL een tegenbezoek aan Culemborg. Ze werden op Hollandse wijze ontvangen, want toen ze aankwamen regende het. Dames uit het orkest stonden in klederdicht en met Hollandse kaas klaar om de

Fransen te ontvangen Op het stadhuis werden ze welkom geheten door waarnemend burgemeester Moree en Mari Woerdenbach. Na het officiële gedeelte maakte het Franse orkest een rondje over de markt en stond er op het stadhuis een warm buffet klaar. Alle leden van het orkest werden ondergebracht bij gastgezinnen. 's Avonds werd in de Vrijstadhal een galaconcert gegeven door het middenorkest, het grote orkest en natuurlijk het gastorkest L'AMCL. Daarna in het repetitielokaal natuurlijk een grote feestavond die tot in de kleine uurtjes doorging. De volgende dag kregen de Fransen een rondleiding door de stad, Culemborg Promotion, en weer terug in het repetitielokaal speelden Die Lekstadtmusikanten onder leiding van Henk Spaan er vrolijk op los. Door het onderbrengen in

gastgezinnen waren allerhande contacten ontstaan en dat was natuurlijk fantastisch voor de onderlinge sfeer. Er werd gezongen, gedanst, er werden speeches gehouden over en weer, het kon allemaal niet op. Helaas, na een uitgebreide lunch was het al weer voorbij en keerden de Fransen terug naar Longeau.

2006

Herenstraat bij kaarslicht

Elk jaar rond kerst worden de Herenstraat, de Achterstraat en de Goilberdingerstraat verlicht met kaarsen, iedereen zet een kaars voor het raam. Daar doet Pieter Aafjes uiteraard aan mee, haar repetitielokaal staat in de Goilberdingerstraat. Al dat stemmige licht levert mooie plaatjes op, zoals hier voor de Evangelisch Lutherse kerk.

Frans bezoek op het stadhuis, 1953

Het Middenorkest speelt op monumentendag

2007 119 jaar

Jaar van een groot verlies

Dit jaar moest door dirigent en leden afscheid genomen worden van drie zeer gerespecteerde leden. Op 23 februari overleed oud secretaris en erelid Dik de Beus op 61 jarige leeftijd, hij was een twee eenheid met Roel Wildemans en was in 1975 van grote betekenis bij de het aannemen van dirigent Heinz Friesen. Ook overleed op 24 juli, op 71 jarige leeftijd, oud voorzitter en erelid Dick van Buuren. En als derde overleed op 18 oktober op de veel te jonge leeftijd van 48 jaar vice-voorzitter Oscar Dijkgraaf. Alle drie zijn ze van zeer grote betekenis voor de vereniging geweest.

Het Middenorkest speelde dit jaar op veel plekken

2007

Open Monumentendag

Een monument is een oud gebouw dat de tand des tijds heeft doorstaan. Nu is Pieter Aafjes geen gebouw, maar het is wel net zo stevig en het staat als een huis. Het ligt dus voor de hand dat elk jaar met Open Monumentendag Pieter Aafjes met een orkest de monumentale waarden van Culemborg luister bijzet. Hier spelen ze voor de RK Barbara op 8 september: prachtig weer en een aandachtig publiek, het publiek van Open Monumentendag.

2007

Maastricht

Dit was een jaar van festivals en concoursen. Het grote orkest ging naar Enschede en haalde daar met 91 punten een eerste

Het Middenorkest speelt in Maastricht

prijs weg met onderscheidingen en wimpel, eigenlijk kijken wij daar niet eens meer van op. Na dat concours haakte Heinz Friesen eventjes af, hij moest een hartoperatie ondergaan en Geert Schrijvers nam het dirigerestokje van Heinz over. Allemaal goed afgelopen.

Het middenorkest ging naar een studieweekende in Epen. Ter afsluiting speelden ze op het Onze Lieve Vrouwenplein van de meest bourgondische stad van Nederland, Maastricht. Het was snikheet, maar het plein stond bomvol met toehoorders en daarmee werd het een groot succes.

2008 120 jaar

Mari Woerdenbach hangt de vlag uit

Het ongeziene begin van de viering van een lustrum. Nee, er klinkt niet altijd muziek, soms moet je gewoon werken. In de vroege ochtend hangt voorzitter Mari Woerdenbach hoogst persoonlijk de vlag uit aan het repetitielokaal. Het feest kan beginnen. Ook deed Pieter Aafjes weer mee aan het Top concours in de Maaspoort in Venlo. Onder leiding van Geert

Heinz Friesen bij het Midwind Symphonic

Schrijvers werden voor de werken *Entornos* en *Capricio Espagnol* 88.8 punten gehaald, een eerste prijs, maar helaas net geen landskampioen, Concordia uit Melick ging met die eer strijken. Wel een mooi resultaat in dit jubileum jaar.

2008

Midwind Symphonic

In 2007 werden de MidWind Symphonic concerten geïntroduceerd, een initiatief van 5 verenigingen uit midden Nederland om de symfonische blaasmuziek meer onder de aandacht te brengen. In dit programma werd op 15 juni weer het eerste concert gegeven onder leiding van Heinz Friesen, samen met St. Cecilia uit Haars teeg. Op het programma stond onder andere *Variatione Sinfoniche Sinfoniche su 'Non potho reposare'*, *Ballet des Heures* en *El Camino Real*.

2009 121 jaar

Met Van Zutven naar Weisenbach

Nog meer verbroedering. Op 17 april begon het middenorkest aan een driedaagse concertreis naar Weisenbach in het Zwarte Woud. Voor het orkest was, met hulp van

Dik van Buuren, hotel Sonnenhof in Gernsbach afgehuurd. Concertreizen zijn geweldig voor de onderlinge band binnen de vereniging. Naast het maken van veel muziek, werd ook de historische plaats Baden Baden bezocht. Zaterdagavond gaf het middenorkest voor een volledig uitverkochte zaal een concert, waarbij Truus van Gemen excelleerde met het bekende *Edelweis*. Ook Freek Schreurer op trompet en Coen Stork op trombone namen een ovatie in ontvangst na *Danke Schön* van Bert Kaempfert. Samen met de Musikverein Weisenbach werd de mars Aartshertog Albrecht gespeeld. Op verzoek van de pastoor speelde het orkest bij de zondagsmis en aansluitend op een zonovergoten kerkplein nog een Frühshoppenconcert. Moe maar zeer voldaan, want van slapen was niet veel gekomen, werd aan de terugreis begonnen, waarbij binnen een kwartier driekwart van de bus al in een diepe slaap was.

2009

Leo Woerdenbach 40 jaar bij Pieter Aafjes

Volgens Leo heeft de familie Woerdenbach een muzikaal gen. Zijn vader speelde contrabas bij Pieter Aafjes en hij speelde zelf gedurende 20 jaar trompet, daarna bas-trombone en de laatste jaren speelt hij contrabas, net zoals zijn vader. Tijdens zijn militaire dienst speelde hij ook al trompet bij de Koninklijke Luchtmacht, 16 maanden lang.

In feite is de contrabas het instrument waarmee hij is begonnen. Toen hij 16 jaar was speelde hij contrabas in de beatmis in de katholieke kerk, daarna kwam die trompet pas, dan de bas-trombone, en vier jaar geleden heeft hij besloten terug te keren naar het begin, de contrabas. Het punt is, hij kan improviseren op de contrabas en dat kan hij niet op een bas-trombone. Kennelijk was die contrabas een soort ingebak-

ken verlangen. Zijn vader overleed in 1997. Leo erfde de contrabas van zijn vader, een klein beetje tegen zijn zin.

Vijf jaar geleden begon hij met gitaarles in een clubje van vijf man. Ze speelden jazz. Na een tijdje was er een bas nodig en hij besloot om die contrabaspartij te gaan spelen. Het gevoel van de beatmis kwam terug, en Leo haalde de contrabas van zolder. Daarna viel de gitaarclub jammer genoeg uiteen.

Maar zijn weerzin tegen de contrabas was door de deelname aan dat clubje wel voorbij. In een half jaar oefende hij eerst deel één van *A tune a day*, vervolgens werkte hij deel twee af. Joop Coops, de vorige contrabasspeler bij Pieter Aafjes, nodigde hem uit om mee te spelen. Hij begon te spelen op dodenherdenking, 4 mei, dat is de beste en de mooiste muziek om te spelen.

Boven in zijn werkkamer is hij bezig met de revisie van een andere, oude contrabas, waar niet vier maar vijf snaren op zitten. De vijfde snaar is er voor de laagste tonen, en dat hoort bij de grotere symfonieorkesten. Het is een pracht van een instrument, nu de snaren nog. Mooi werk, dat restaureren.

Hij is in 2009 40 jaar lid

Leo Woerdenbach en Joop Coops

van Pieter Aafjes. Zo omstreeks zijn 15e moest hij van zijn vader en moeder kiezen wat hij wilde als hobby: sport of muziek, allebei kon bruin niet trekken. Hij koos muziek omdat zijn vader altijd naar de muziek ging. Er zit een soort innerlijke drang naar muziek in al die Woerdenbachs.

Volgens Leo is Heinz Friesen een topdirigent. Hij kan naast de techniek ook perfect het muzikale gevoel benadrukken. Hij is gedreven en vasthoudend, een dirigent van wereldformaat. Het is Heinz die van Pieter Aafjes een symfonisch blaasorkest heeft gemaakt, met zeer veel succes.

Mari Woerdenbach met dochters Marissa (l) en Sabine en de opgespelde ridderorde

2010 122 jaar

Mari Woerdenbach geridderd

Vorig jaar is de Vrijstadhal gesloopt. Misschien was het voor de sport een waardeeloos gebouw, maar als concertzaal voldeed hij goed. In de nieuwe sporthal in de wijk Parijsch was een hele klus om die hal om te toveren in een concertzaal, maar met behulp van de jongens van SLR is dat toch gelukt. En hij is grooooooot, de 700 bezoekers van het nieuwjaarsconcert pasten er gemakkelijk in. Vlak voor de pauze bij dat concert kwam burgemeester Roland van Schelven met de boodschap 'dat het Hare Majesteit de Koningin had behaagd een ridderorde uit te reiken aan Mari Woerdenbach'. Totaal verrast liet Mari zich die orde opspelden. Luid applaus van het publiek, en de muzikanten beloonden hem met een perfect gespeeld Wilhelmus. Het concert

voltrok zich verder in Weense sferen, alle dames in gala, en met de *Radetsky* mars als uitsmijter werd het gecompleteerd.

2010

Muziektent in de Plantage

De Muziektent terug in park de Plantage, die droom van enkele Culemborgers, werd gerealiseerd toen die muziektent op 5 mei werd geopend. De opening werd opgeluisterd door alles uit Culemborg dat muziek kan maken, dus ook met Pieter Aafjes. Voor het hele orkest is de muziektent niet groot genoeg, maar voor dat probleempje werd een elegante oplossing gevonden in de vorm van een speciaal ontworpen podiumuitbreiding.

2011 123 jaar

Ere-dirigent Gied van Zutven

Vermoedelijk de eerste ere-dirigent bij Pieter Aafjes is Gied van Zutven. Tijdens het nieuwjaarsconcert van het middenorkest dirigeerde hij voor het laatst het middenorkest, dat in de laatste 25 jaar was gegroeid van 25 tot 70 muzikanten. Na de inleidende muziek droeg Gied het dirigerestokje over aan zijn opvolger, Arjan Gaasbeek. Voorzitter Mari Woerdenbach memoreert nog een lange lijst met successen van Gied en overhandigt hem een in glas gegraveerde Award met de titel *Ere-dirigent van Pieter Aafjes*.

2011

Musikverein Weisenbach

Arjan sprong direct in het diepe want in april arriveerde de Musikverein Weisenbach voor een tegenbezoek. Om muziek te maken, maar natuurlijk ook om het sociale aspect van muziekmaken te benadrukken. De muziek werd gemaakt in de Grote Barbara op zaterdag en in de RK Barbara op zondagmorgen. Het sociale aspect werd benadrukt in het repetitielokaal en dat ging als vanzelf en het duurde tot laat in de avond. In 2012 gaat het grote orkest weer naar Weisenbach, een mooi vooruitzicht.

2012 124 jaar

Een fonkelnieuw bestuur

Mari begon in 1979 als tweede secretaris, toen was er nog het huisvrouwenorkest *De Keukenkrukken*. Hij werd in 1985 tweede voorzitter en in 1989 interim voorzitter,

Het oude bestuur

voor slechts één jaar en eigenlijk met een beetje tegenzin. Hij had toen helemaal geen plannen om een ‘echte’ voorzitter te worden. En kijk nu eens: samen met Heinz Friesen en Gied van Zutven heeft hij Pieter Aafjes internationaler gemaakt, professioneler en gedrevenner maar ook gezelliger, orkesten gestimuleerd uit te breiden, muziekweekeinden georganiseerd, het zwembad op de camping in de muziek geïntegreerd. De jeugd gemotiveerd om muziek te gaan spelen. Een zilveren stadsspeld verworven en een ridderorde gekregen. Een CD met symfonische blaasmuziek gemaakt. Vaderdagconcerten, MidWind Symphonic concerten. Hij is een voorzitter met een vriendelijke lach en toch een aanvoerder van formaat. Het is zondag 10 juni 2012 en nu is het mooi geweest. Naast Mari verdwijnen ook andere bestuurders: Theet Vermeulen – secretaris en barbeheerder, Hans Vermeulen (algemeen bestuurder), René Broekman (penningmeester a.i.), Hans Kleij (ledenadministratie ad interim) en nog drie bestuurders: Wiel Rutten, Hedwig te

Kees Hilhorst (voorzitter), Willeke van Lith, Ruud Vermeulen (penningmeester), Michel Franssen

Water-Mulder en Femke Stokking. Ze vertrekken deze zondag met een daverend applaus van de leden. Het betekent wel een drastische wijziging in de manier van besturen.

Het nieuwe bestuur gaat de vereniging leiden op een geheel andere wijze: een klein bestuur van 5 leden zet de lijnen uit en verschillende commissies, die overigens al actief zijn, zullen de uitvoerende taken verrichten. Het werk wordt meer verdeeld over de leden, dat is onontkoombaar in een grote vereniging.

Het nieuwe bestuur staat voor grote uitdagingen. Niet alleen de aankoop en het onderhoud van het repetitielokaal, maar ook het deels wegvallen van de gemeentelijke subsidie, het draaiend houden van de drie orkesten, het blijvend organiseren van de uitwisseling met andere orkesten. Er is veel werk te verzetten.

2012

Muzikaal hoogtepunt in Enschede

Hoogtepunt in 2012 was het KNFM concours in het muziekcentrum in Enschede. De spanning was hoog in het orkest, maar het vrije werk *The Fourth Symphony* van Alfred Reed en het verplichte werk *Sidus* van Thomas Doss liepen zoals maestro Heinz Friesen het zich had voorgesteld. Dit resulteerde in 93,5 punten, met voor Heinz een 10. Een kroon op het werk van onze dirigent. Hiermee was Pieter Aafjes de hoogste van het gehele concours, dus een eerste prijs met wimpel en lof van de jury, die de nieuwe voorzitter Kees Hilhorst trots in ontvangst nam.

Eerste prijs op het concours in Enschede

2012

Interview Kees Hilhorst

Kees Hilhorst is geboren in Hoogland, bij Amersfoort. Op jonge leeftijd verhuisden zijn ouders naar Sevenum en daar maakte hij kennis met de harmonie. Eerst speelde hij trompet, later werd dat de corhoorn en dat speelt hij nu nog. Zijn beide dochters gingen naar de muziekschool en dat riep een oud sentiment bij hem wakker. Hij besloot zich aan te sluiten bij Pieter Aafjes. Hij is lid sinds 2001. Daarvoor heeft hij haast 30 jaar niet gespeeld, en hij vindt

zichzelf nu een redelijk muzikant, hoewel hij nooit het niveau van een professional zal halen, daar heeft hij te weinig oefening voor en dat haalt hij nooit meer in.

Ook Kees heeft een muzikaal gezin. Dochter Yosha speelt hobo en dochter Mariska speelt saxofoon. Zijn vrouw Jeannette speelt basklarinet.

Kees is voorzitter sinds een half jaar en vind het een hele eer om voorzitter te zijn van zo'n bijzondere club. Pieter Aafjes staat voor kwaliteit en topprestaties.

Tegelijkertijd is hij er verbaasd over dat Pieter Aafjes bij een heleboel Culemborgers, ja zelfs bij een heleboel Kuilenburgers, dat zijn geboren Culemborgers, volkomen onbekend is.

Pieter Aafjes heeft veel te danken aan zijn dirigenten. Om te beginnen is het vernoemd naar de tweede dirigent in zijn bestaan, Pieter Aafjes. Daarnaast is Heinz Friezen, een fenomenaal dirigent, in staat het orkest naar grote hoogten te sturen. En vergeet Arjan Gaasbeek niet, hij is in staat Heinz te vervangen.

Volgens Kees moet Pieter Aafjes allereerst muziek maken, daarvoor is het opgericht. Maar niet alleen muziek, ook de hele organisatie van de vereniging ligt in handen van de leden. Mari Woerdenbach was een bindende figuur, hij haalde musici tot uit Breda om Pieter Aafjes sterker te maken. Kees ziet het als zijn taak om groepen, commissies, of werkgroepen te formeren die elk een taak op zich nemen opdat de vereniging netjes blijft draaien, ook met minder subsidie. Dat moet lukken, want Pieter Aafjes telt nu 175 leden verdeeld over drie orkesten: het opstap-orkest, het middenorkest en het grote orkest. Daarnaast zijn er veel mensen van iets meer dan 30 jaar, die werkervaring hebben, voor het eerst bij Pieter Aafjes beginnen en naast het spelen van hun instrument nog wel iets extra's willen doen.

Pieter Aafjes heeft een eigen opleiding voor allerlei vormen van blaasmuziek. De docenten zijn Arjan Gaasbeek en Manon Vermeer. Ze hebben een opleidingsprogramma, ze examineren, ze houden voor-speelavonden en ze zijn verbonden aan de Koninklijke Nederlandse Federatie Muziekverenigingen, de KNFM. Zijn speerpunten als voorzitter: professionaliseren, teambuilding, de leden betrekken bij het bestuur, samenwerking, samenwerking en samenwerking en, om met een nieuw woord te eindigen: CoCreatie.

2013 125 jaar

Moeiteloos het oudste lid en erelid: Arie van Dillen

Arie van Dillen, geboren op 19 augustus 1922, werd lid van Pieter Aafjes op de leeftijd van 11 jaar, in september 1933. Piet Terwoerd was toen voorzitter, Pieter Aafjes de dirigent. Het eerste instrument dat hij speelt is een corhoorn. Later, als hij groter wordt, kiest hij de waldhoorn, volgens Arie het mooiste instrument in een orkest. Als je een foto ziet van een orkest en de fotograaf het echt mooi wil maken dan neemt hij een foto van een hele rij waldhoorn-spelers.

De corhoorn leerde hij spelen van Pieter Aafjes zelf. Hij ging dan eerst met zijn vriendjes voetballen op de Doelen, dat is waar nu de tennisbaan is, en daarna gingen hij naar muziekles, met het hoorntje onder de arm. Volgens Pieter Aafjes moest hij kiezen tussen muziek en voetbal, waarbij Aafjes de opmerking maakte dat voetbal een behoorlijk gevaarlijke sport is. Uiteindelijk heeft Arie voor de muziek

De motorzwaaijer; uitvinding van Arie van Dillen

gekozen. De familie van Dillen is een muzikale familie, broer Dirk speelde trompet in het orkest en piano ter begeleiding van het koor *de Korenbloem*. Broer Huub speelde ook trompet.

Door zijn hoge leeftijd moet Arie op dit moment op het Elisabeth-hof wonen, hij heeft een tijdelijke kamer op de begane grond met uitzicht op de voordeur. Hij gaat bewust met zijn rug naar het raam zitten, anders zit hij de hele dag te zwaaien want hij kent zo'n beetje iedereen hier, trouwens in heel Kuitenburg. Hij heeft een tekening gemaakt van een handje waarmee je kunt zwaaien, dat wordt aangedreven door een motortje. De Koningin van Lombardije in het Elisabeth-hof, dat is Arie.

Met het orkest heeft hij overal gespeeld. In het Olympisch Stadion in Amsterdam, in het Feyenoord stadion in Rotterdam, marcherend op de Champs-Élysées in Parijs waarbij een krans werd gelegd bij het graf van de onbekende soldaat. Of spelen bij de speedwayraces in het stadion van Nijmegen. Over uitjes had je nooit te klagen als je bij de Koninklijke Harmonie Pieter Aafjes de waldhoorn speelde. Prachtige tijd.

Die Pieter Aafjes was een aardige kerel. Hij was een vasthoudend mannetje, maar altijd erg vriendelijk. Hij controleerde steeds of je goed had geoefend, en als dat niet het geval was dan zei hij dat altijd, maar hij bleef vriendelijk, hij zei het op een heel erg aardige manier.

Heinz Friesen is ook een aardige kerel. Eigenlijk is dat een heel goeie dirigent, hij hoort alles, net als Pieter Aafjes, en hij kan het orkest op dezelfde vasthoudende manier corrigeren. Heinz heeft veel bereikt met Pieter Aafjes in kwalitatief opzicht, hij heeft er een geweldige orkest van gemaakt.

In september van dit jaar is Arie van Dillen 80 jaar lid van de Koninklijke Harmonie Pieter Aafjes. “Ach ja, ik ben oud, het is mooi geweest, ik kan eigenlijk niks meer”. Hij schrikt er zelf van als hij het zegt en hij spreekt zichzelf onmiddellijk tegen want hij begint over zijn tekeningen. Dat tekenen gaat hem goed af.

2013

Jubileumjaar 125 jarig bestaan

Het nieuwjaarsconcert kende elk jaar hetzelfde probleem als het kerstconcert: waar haal je het geld vandaan. Maar sinds 2009 wordt het elk jaar opnieuw gesponsord door Autobedrijf Visscher en Aannemersbedrijf Van Dillen. Dat geeft een rustig gevoel, vooral voor de mensen die achter het geld aan moeten. Op 5 januari wordt

het jubileumjaar geopend met een extra groots opgezet nieuwjaarsconcert waar de hele vereniging: het opstaporkest, het middenorkest en het grote orkest, zich presenteert. Voor dit bijzondere nieuwjaarsconcert werden nog één maal de tamboers van stal gehaald. Met het middenorkest op het podium marcheerde onder luid tromgeroefel het grote orkest de zaal in.

Samen met ruim 150 muzikanten werd onder leiding van Arjan Gaasbeek de mars Aartshertog Albrecht gespeeld. Oude tijden herleefden even tijdens dit nieuwjaarsconcert. Nog een gedenkwaardig moment in dit jubileumjaar: na 125 jaar is de vereniging Pieter Aafjes op woensdag 16 januari eigenaar van een eigen gebouw aan de Goilberdingerstraat. Een domper was op 7 mei het overlijden van ere-lid Joop Coops op 75 jarige leeftijd, nog één van de oudste meespelende leden, die ooit les heeft gehad van meneer Aafjes. Ook hij heeft veel betekend voor de vereniging en was benoemd tot lid van verdienste. Ook hem werd de laatste muzikale eer bewezen.

2013

Jubileumweekend en Concert bij de opening van Culemborg Bijvoorbeeld

Zaterdag 8 juni werd in de sporthal Parijsch een groots jubileumconcert gegeven, hiervoor waren drie Culemborgse toptalenten uitgenodigd: Martin Oei, Ilja Reijngoud en Pearl Jozefzoon. Voor een volledig uitverkochte zaal werd onder leiding van de dirigenten Heinz Friesen en Arjan Gaasbeek een geweldig concert gegeven met vele muzikale hoogstandjes. Een dag later, zondag 9 juni gaven het opstap en middenor-

Nog één keer de tamboers

Foto Theo van Dam - Culemborg

Pieter Aafjes op een ponton in de haven tijdens de opening van Culemborg Bijvoorbeeld 2013

kest hun eigen concert in het kader van dit jubileum in het amfiteater op Werk aan het Spoel. Mede dankzij het mooie weer waren ruim 600 bezoekers naar het fort gekomen om onder andere te luisteren naar het verhaal en de muziek van *De Rattenvanger van Hamelen*. Het klonk prachtig in die diepe kuil daar.

Vrijdag 12 juli, op een ponton in de haven, opent Pieter Aafjes onder leiding van dirigent Arjan Gaasbeek het festijn Culemborg Bijvoorbeeld. Het begint vroeg in de avond en naarmate de muziek enthousiaster wordt gaat de zon onder achter het ponton waar het orkest op speelt en Jan Keizer en Anny Schilder van BZN zingen. Prachtig effect, en de oevers staan vol met toehoorders. Dat is het Culemborgse Pieter Aafjes-moment.

Interview Mari Woerdenbach

Mari Woerdenbach wordt wakker met de Koninklijke Harmonie Pieter Aafjes

Voor Mari is de muziek een passie. Op vierjarige leeftijd kreeg hij zijn eerste trom van zijn vader Riens Woerdenbach, die ook klarinettist was bij Pieter Aafjes. Op een zondagmorgen werd die trom gekocht bij Gartie van Meenen, een muziekhandel in de Prijssestraat. Op 6 jarige leeftijd liep Mari mee met de Oranjegarde op Konin-ginnedag. En op 8 jarige leeftijd liep hij mee als tamboer bij Pieter Aafjes. Het slagwerk was zijn lust en zijn leven.

Op 23 mei 1961 werd hij lid van Pieter Aafjes. Maar ook in die tijd hadden ze klarinetten nodig. Dirigent Jac. van Dillen zag op een repetitie Mari achter in het orkest bij het slagwerk zitten en haalde

hem over klarinet te gaan spelen, want, ‘als je goed klarinet speelt wordt je ook een goede slagwerker’. Op zijn tiende kreeg hij een es-klarinet en op zijn twaalfde speelde hij mee met het grote orkest. Zijn eerste optreden met de es klarinet was op Koninginnedag in 1964. Pieter Aafjes werd zijn lust en zijn leven, hij haalde op zijn klarinet achter elkaar de diploma’s A, B, C en D en studeerde door tot solo klarinet. Eigenlijk was zijn grote wens naar het conservatorium te gaan maar helaas liep het anders. Het spijt hem nog steeds. Naast zijn werk bleef hij zich toelagen op de amateurmuziek. Gaf klarinet- en saxofoonles binnen de vereniging. Stortte zich op een dirigentencursus, werd dirigent van het leerlingenorkest en ging orkesten in de regio dirigeren, samen met Roel Wildemans. Mari werd in 1979 tweede secretaris in het bestuur. Vijf jaar later volgde hij zijn oom Antoon Woerdenbach op als vice-voorzitter en in 1989 nam hij de voorzittershamer over van Dick van Buuren. Toen

Deze jubileumuitgave is gebaseerd op de dagboeken van Mari Woerdenbach.

Mari Woerdenbach als tamboer

Heinz Friesen na een jaar voorzitterschap tegen Mari zei: ‘Als jij voorzitter blijft, dan blijf ik dirigent’, gaf dat de doorslag. Het werd bijna 25 jaar lang een zeer nauwe samenwerking tussen de voorzitter en de dirigent, ook nu nog als orkestmanager. Deze jubileumuitgave is gebaseerd op zijn dagboeken. Maar zoals hij zelf zegt, alleen had hij het nooit gekund, je hebt steun van je vrouw nodig en die heeft hij gekregen. Van onschatbare waarde was ook de medewerking van alle mensen die de afgelopen 25 jaar in het bestuur hebben gezeten. Jarenlang hebben Mari, Theet Vermeulen, René Broekman en Hans Kleij de vereniging bestuurd. Zoals Mari zegt je moet mensen om je heen hebben waar je op kunt bouwen, zodat je al je ideeën die je hebt kunt verwezenlijken en dat geluk

heb ik de afgelopen 25 jaar gehad. Samen met een geweldig orkest, waar je als voorzitter apetrots op bent, en een top dirigent. Dat alles gaf mij de kracht om me voor meer dan 100% in te zetten voor onze prachtige vereniging. De dirigenten Heinz Friesen en Gied van Zutven met wie je als voorzitter nauw moet samenwerken. Zowel met Heinz als met Gied hebben we prachtige concerten kunnen realiseren. En ook nu met Arjan Gaasbeek gaat het weer geweldig goed. Natuurlijk is hij er bijzonder trots op dat zijn beide dochters, Sabine op klarinet en Marissa op trompet, de traditie binnen de familie Woerdenbach voortzetten en ook bij Pieter Aafjes spelen.

Tot slot Mari aan het woord

Ik hoop dat we ook in de toekomst met onze mooie vereniging zo muziek kunnen blijven maken. Mooie concerten kunnen geven. Maar we zullen altijd moeten blijven bouwen, de aanwas van leerlingen is onontbeerlijk voor een vereniging. Het nieuwe bestuur staat voor een grote taak, door wegvallende subsidies wordt het er niet gemakkelijker op. Het zijn bevlogen mensen, ik ben er zeker van dat ze het aankunnen en wij kunnen de toekomst met vertrouwen tegemoet zien. Tot slot dank ik het bestuur van het Genootschap A.W.K. Voet van Oudheusden, omdat het ons de mogelijkheid heeft gegeven deze jubileumuitgave te verwezenlijken.

